

лення міжнародного поділу праці. Вищеназвані чинники визначають рівень та масштаби сучасної економічної глобалізації. Нині для України розпочався новий етап економічної трансформації, спричинений включенням країни до процесів глобалізації. Тому виникла необхідність переформулювання основних завдань розвитку з метою адаптації національної специфіки країни (тобто слід віднайти нову модель економічного зростання — інноваційну стратегію). Технологічний розвиток передбачає розвиток економіки шляхом прогресивних зрушень, залучення інвестицій, зростання науково-технічної бази знань. Формування нових технологічних укладів в Україні відбувається повільними темпами, причинами чого є внутрішні нестабільні процеси та світова економічна ситуація. При технологічній трансформації економіки для України проблемним питанням постає неготовність національної економіки до структурних зрушень, що обумовило падіння за останнє десятиріччя показників конкурентоспроможності провідних секторів економіки. В Україні наявний змішаний характер техноекономічної моделі економіки, де існують сектори різної конкурентоспроможності: у деяких наявна низька конкурентоспроможність; для інших є потенціал використання перспективних напрямів фундаментальних і прикладних досліджень у ряді виробництв. Технологічна різноукладність української економіки, наявність техноекономічних секторів, ринкових і галузевих сегментів — особливість перехідного етапу її розвитку в технологічному та структурному вимірах. Підвищення конкурентоспроможності економіки можливе за рахунок інноваційно-структурних механізмів модернізації економіки держави та розширення її участі в міжнародному поділі праці на основі технологічних переваг.

Шавлак М.А.  
ХІБС УБС НБУ

## **ЕМІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ**

В процесі європейської інтеграції трудова еміграція з України на-

була великих масштабів і стала важливим чинником впливу на перебіг багатьох економічних та соціальних процесів. Еміграція робочої сили є досить складним явищем, оскільки ліквідуючи дефіцит робочої сили в деяких галузях та регіонах, вона загострює конкуренцію на ринку праці, даючи тим самим можливість отримання надприбутків, створює додатковий тиск на соціальну сферу країн-реципієнтів. У країнах-донорах робочої сили трудова еміграція сприяє вирішенню проблеми безробіття і водночас призводить до втрати якісно кращої національної робочої сили. Статистика свідчить про те, що 2013 року до України повернулося на 29,15 % більше ніж 2012 року. Але, на жаль, ця рееміграція пов'язана не з поліпшенням умов праці та реальним збільшенням кількості робочих місць в Україні, а з продовженням соціально-економічної кризи в Єврозоні. Важливим для України в ході вирішення проблем еміграції є перейняття досвіду інших країн. За прикладом Польщі, Угорщини та інших країн, де спостерігається різке зростання обсягів наукової міграції, доцільно створити систему грантів «Для тих, хто повертається». Держава повинна переорієнтуватися на інноваційно-інвестиційний шлях економічного зростання, активізувати політику щодо формування привабливого внутрішнього ринку праці, створити належні умови для якісного навчання й наукових досліджень, щоб зупинити відтік наукових кадрів, а також сприяти рееміграції спеціалістів різних категорій. Україна має орієнтуватися на те, щоб еміграція робочої сили в країні приносила позитивні наслідки та сприяла розширенню інтеграційних зв'язків з Європою.

Шилова Е.А.  
НТУ «ХПИ»

## **ОСНОВНЫЕ ПРОЯВЛЕНИЯ СОЦИАЛЬНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ПОТРЕБИТЕЛЯ**

В современном мире все более актуальным становится вопрос социальной ответственности потребителей. Сегодня покупателям уже недостаточно покупать просто качественную продукцию, они обращают внимание на её экологичность, способ производства и использованные сред-